

Vänsterpartiet Vallentunas kommunplan 2026-2028

Vänsterpartiet Vallentuna

Innehåll

Ett Vallentuna för alla	2
Riktning för Vallentuna – stad, land och mångfald	2
Centralt läge i regionen	2
Bevara hela Vallentunas olika styrkor	3
Alla ska vara välkomna i Vallentuna	3
Förebyggande arbete mot missbruk och kriminalitet	4
Kommunal service i toppklass	4
Kulturen i Vallentuna	6
Mod att gå före – förstånd att leda rätt	7
Vision och styrmodell	8
Vision	8
Utgångspunkter	8
Värdegrund	8
Kommunens strategiska inriktningar och mål	9
Här växer människor och företag	9
Bästa kommunen att bo och leva i	9
Företagande i Vallentuna	11
Närmare till allt	11
God ekonomisk hushållning	11
Vänsterpartiets kommunbudget för 2026-2028	12

Ett Vallentuna för alla

Vallentuna är en kommun med stor potential, vi har nära till såväl natur som stad. Här finns goda möjligheter för att skapa ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart samhälle för alla kommuninvånare, där trygghet, jämlikhet och framtidstro råder. Vänsterpartiets ambition för Vallentuna är att bidra till att skapa den bästa platsen för människor att växa och utvecklas på. För att förverkliga detta måste kommunen i nära samverkan med invånare, föreningar och företag utvecklas i takt med att invånarnas behov och samhällets verklighet förändras. När arbetsmarknaden förändras, invånarna blir fler och äldre och kraven på hög kvalitet inom omsorg och skola ökar, måste kommunen kunna erbjuda det som dess invånare efterfrågar och behöver. Särskild vikt ska under de kommande åren läggas vid att förbättra situationen för utsatta grupper och att göra kommunens skolor och omsorg till en anledning att stanna i eller att söka sig till kommunen. För de kommande tre åren har vi i vår budget lagt in 100 % kompensation för pris- och löneökningar för de flesta nämnder, 150% för skolpengen för att kompensera för de senaste årens neddragningar, samt en extra satsning utöver det på landsortsskolorna, socialtjänsten, kulturen och föreningslivet.

Kommunplanen består av fem strategiska inriktningar. Det handlar om att inom dem utveckla hela Vallentuna kommun som en välkomnande och inkluderande plats att bo och leva i, att verka för att förbättra kvaliteten i kommunens skolor och omsorg samt att skapa en hållbar och klimatsmart infrastruktur.

Riktning för Vallentuna – stad, land och mångfald

I Vallentuna ska alla ges samma möjligheter. Vår kommun ska vara en plats där det finns utrymme att växa och leva utifrån alla individers unika förutsättningar. Värdet av de mänskliga mötena växer i betydelse och inkluderande platser som gynnar mångfald är de som har störst möjligheter att utvecklas och möta framtiden. Därför vill Vänsterpartiet göra Vallentuna till en plats där unga och gamla, människor som bott här i generationer, inflyttade och nyanlända kan mötas på samma villkor och erbjudas samma möjligheter.

Centralt läge i regionen

Vallentuna har ett centralt läge mellan Stockholm, stambanan, Arlanda och hamnen i Kapellskär. Vår ambition är att arbeta för en hållbar tillväxt utifrån ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. För en sådan tillväxt är det oerhört viktigt att bygga fler kollektivtrafiknära flerbostadshus samt ge kommunens invånare förutsättningar att göra klimatsmarta val i sin vardag.

Detta bör ske parallellt med att planera för nya bostadsområden som gör kollektivt resande till en realistisk valmöjlighet. Att bygga in ett bilberoende i nya bostadsområden är inte försvarbart. Boende i centralortens ytterområden och även övriga måste ges goda förutsättningar att nyttja kollektivtrafik, som komplement till eller som ersättning för biltransporter. Här behövs fler

busslinjer, en förbättrad cykelinfrastruktur och pendlarparkeringar med goda laddningsmöjligheter för elbilar.

Bevara hela Vallentunas olika styrkor

Kommunen har en tydlig kulturell identitet, en rik historia och stora naturvärden som idag är en betydelsefull del av Vallentunas varumärke och attraktionskraft. Här bor människor som värderar natur, hälsa och den trygghet som småstaden och landsbygden ger. I framtidens Vallentuna ska de lokala styrkorna och utvecklingspotentialen hos alla kommundelar stärkas. Problem som uppstår i respektive kommundel, måste ses ur de boendes perspektiv och lösas i samråd med invånarna på ett för området hållbart sätt. Hela Vallentuna ska leva och utvecklas – inte bara centralorten.

Karby/Brottby, Lindholmen och Kårsta måste få del av kommunal och kommersiell service och bättre resurser till skolorna så att de kan behålla sina elever. Gustav Vasa-skolan i Lindholmen är dessutom i behov av ombyggnation och tillbyggnad.

Alla ska vara välkomna i Vallentuna

Vallentuna ska vara en kommun för alla dess invånare. Den inriktningen bör styra alla beslut och påverka politiken på alla områden. Alla ska vara välkomna i vår kommun, oavsett ålder, ursprung och funktionsvariationer.

En bostadsmarknad i balans kännetecknas av att cirka en tredjedel av bostadsbeståndet utgörs av hyresrätter. Då kan unga vuxna hitta sitt första boende, nyskilda kan välja att bo kvar i kommunen medan de gör sina nya vägval i livet och äldre kan lämna sina villor och radhus till yngre familjer som söker större och trygga boenden för sina växande familjer. Vår kommun är stor till ytan, men har idag en mycket låg andel hyresrätter, bland de lägsta av alla Sveriges 290 kommuner. Andelen hyreslägenheter där hyran kan hållas på en rimlig nivå behöver öka, så att det blir möjligt för ungdomar, nyanlända, äldre och ensamstående att stanna kvar i Vallentuna, alternativt flytta till Vallentuna. Vi vill förtäta centrala lägen med bostäder för alla genom att ge det kommunala bostadsbolaget Össebyhus AB nya ägardirektiv och finansiella tillskott för nyproduktion av prisvärda hyresrätter, såväl ungdomslägenheter, som familjelägenheter.

Vi vill också satsa på verksamheter och lokaler, där människor kan mötas och mångfald och kreativa idéer frodas. De ideella föreningarna utför ett ovärderligt socialt arbete bland kommunens invånare. Vi föreslår att lokal- och planhyror ska ersättas av nolltaxa, det vill säga att föreningarna inte använder sina kommunala aktivitetsbidrag till att betala hyra utan kan använda pengarna för att bedriva och utveckla sina aktiviteter. Motsvarande stöd ska ges till de föreningar som inte har egna lokaler. Vi föreslår även en föreningsgård som ideella organisationer i kommunen kan nyttja för arrangemang, möten m.m. Behovet av möteslokaler har ökat i och med flytten av kommunal verksamhet från centrum till Vallentuna Gymnasium, där möteslokalerna inte är bokningsbara för föreningslivet, samt att möteslokalerna i biblioteksdelen av kulturhuset numera inte är bokningsbara för föreningsmöten. Kommunens

mångfald av idrottsföreningar, som exempelvis friidrott, innebandy, volleyboll, handboll och olika kampsporter, bedriver ett mycket aktivt arbete för att förmå kommunen att investera i en multiarena, som kan fungera som ett centrum för barn- och ungdomsverksamhet inom många olika idrotter. En multihall kan också fungera som en inspiration att prova flera olika sporter. Idag utnyttjar flera föreningar Österåkers nybyggda multiarena för träning och spel. Detta är en tillfällig lösning, som tenderar att leda till sena tider och ett massivt bilskjutsande mellan Vallentuna och Österåkers multiarena. Vänsterpartiet anser att Vallentuna kommun bör genomföra en förprojektering som syftar till att bygga och driva en multiarena i Vallentuna.

För att främja utomhusaktiviteter vill vi även vidareutveckla anläggningarna vid Angarnssjöängen, samt restaurera Björkby-Kyrkvikens naturreservat och vidareutveckla Våtmarksparken till ett sammanhängande centrumnära och kollektivtrafikhärlig natur- och rekreationsområde.

Aktivitetsfältet vid Snapptuna är en tillgång men behöver utökas med toaletter så att alla människor kan utnyttja fältets möjligheter

Simkunnighet är också en jämlikhets- och trygghetsfråga och Vänsterpartiet vill därför att simskolan ska vara avgiftsfri. Det är viktigt att vattenvana och simkunnighet når alla barn i kommunen.

De kommunala fastigheterna håller inte alltid måttet ur ett tillgänglighetsperspektiv. Förbättringar har gjorts, men en kommunövergripande satsning för tillgänglighetsanpassning är nödvändig.

Barnperspektivet måste få genomslag vilket förutsätter en grundligare utbildning av kommunens personal. Barnkonsekvensanalys av besluten och barnboksutslut måste göras och våra ungdomar ska ges större inflytande i kommunen.

Förebyggande arbete mot missbruk och kriminalitet

Vallentuna har idag ett visst förebyggande arbete för barn och ungdomar kring missbruk och kriminalitet. Vänsterpartiet vill utöka den verksamheten med en mer omfattande satsning på ett program som heter *Communities That Care* (CTC). Detta program innebär en större satsning med ytterligare åtgärder för att förebygga missbruk och kriminalitet. CTC är utvärderat och framgångsrikt och bedrivs i andra kommuner som exempelvis Malmö och Sandviken.

Kommunal service i toppklass

En stabil kommunal service med hög kvalitet behövs för att Vallentuna ska vara en attraktiv kommun. Att lägga sig på den miniminivå som lagen föreskriver är inte värdigt en kommun som har ambitionen att vara attraktiv och ledande. Särskilt viktigt är det att den kommunala omsorgen ges resurser för att erbjuda trygg och pålitlig omsorg om både äldre, funktionshindrade och andra behövande. De lokaler som byggs för vård och omsorg ska ägas och drivas av kommunen i egen regi. Ett av tre planerade nya äldreboenden bör förläggas till Karby/Brottby.

Det beräknas att 2030 kommer det att vara ca tusen invånare i Vallentuna som är över 65 år. Många klarar bra att bo kvar i ordinärt boende, andra har kanske råd att köpa en anpassad bostad. Men det finns ytterligare många äldre som lever ovärdigt, i ensamhet och otrygghet. Trygghetsboende för personer som är i behov av heldygnsomsorg ska ha personal på plats och möjlighet till social samvaro.

I Vallentuna fattas en boendelösning för de personer som inte är i behov av heldygnsomsorg, men som känner sig otrygga, socialt isolerade, har olika fysiska begränsningar och begränsningar av sin utevistelse. Boendet riktar sig till personer som fortfarande klarar delar av sitt eget liv utan hjälp och som värnar sin frihet och sitt självbestämmande. Med hemtjänstens insatser skulle det bli ett värdigt och tryggt boende.

Vänsterpartiet föreslår tillsammans med Socialdemokraterna att socialförvaltningen ges i uppdrag att utreda behoven och förutsättningarna för att inrätta ett mellanboende i kommunen. Utredningen bör syfta till att det kommunala fastighetsbolaget Össebyhus AB ges i uppdrag att projektera och bygga ett sådant mellanboende.

Det är hög tid att detta kommer högt på agendan. Olika boenden behövs för olika grupper. Det beräknas att 2030 kommer det att vara ca tusen personer över 65 år. Många klarar bra att bo kvar i ordinärt boende, andra har kanske råd att köpa en anpassad bostad. Men det finns ytterligare många äldre som lever ovärdigt, ensamt och otryggt.

Den personal som arbetar inom vård och omsorg ska i första hand vara anställda på heltid. Heltid ska vara norm, men naturligtvis ska den vara frivillig för de anställda. De ska vara så många att de kan schemaläggas så att det antal personer som de äldre möter i hemtjänst eller boende kan bli färre.

Vallentunas skolor ska ge alla elever samma möjligheter att lära och utvecklas. Det har också ett värde för demokratin att barn med olika bakgrund möts i skolan. Därför ska kommunen driva en skolpolitik som motverkar den segregation inom skolans område som växt fram i många kommuner. Skolorna behöver fler lärare. Enligt Skolverkets data för 2024 hade Vallentunas kommunala grundskolor, tillsammans med tre andra kommuner, lägst lärartäthet bland landets 290 kommuner. Och lärartätheten har stadigt minskat varje år under mer än tio års tid. Skolan behöver alltså betydligt mera resurser, inte mindre, vilket blir en realitet när kommunbudgeten inte kompenserar fullt ut för ökade löner och priser. I ett första steg bör skolpengen höjas till samma nivå som i våra grannkommuner, för att därefter tillföras ytterligare resurser för att skapa skolor i nationell toppklass. vilket i allra högsta grad borde vara görbart med tanke på Vallentunas socioekonomiska struktur.

Enligt socialtjänstlagen har socialnämnden i en kommun ett ansvar för att "genom uppsökande verksamhet och på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden". En sådan uppsökande verksamhet saknas idag i Vallentuna.

I Socialstyrelsens definition av hemlöshet ingår:

- akut hemlöshet,
- personer som saknar boende efter institutionsvistelse,
- kortsiktiga boenden hos familj, släkt eller andra privatpersoner,
- samt den sekundära bostadsmarknaden, vilket innebär ett andrahandskontrakt för den boende.

Socialförvaltningens kunskap om omfattningen av hemlösheten i Vallentuna är idag begränsad till de som sökt bistånd, vilket de med störst behov ofta inte har kraft till, och där akuta situationer uppstår. Vallentuna bör skapa former för att systematiskt dokumentera olika former av hemlöshet och att inrätta en uppsökande verksamhet för att hjälpa de som idag saknar ett eget boende med förstahandskontrakt.

Vänsterpartiet vill införa modellen "Bostad Först" i Vallentuna. Det är en modell som riktar sig till människor med missbruk eller psykiska problem och som behöver stöd för att få ett fungerande boende vilket i sin tur är en förutsättning för ett gott liv.

Kommunens myndighetsutövning ska vara enkel, förutsägbar och syfta till att skapa en rättssäker och medmänsklig hantering av Vallentunabornas i många fall livsavgörande ärenden. Förebyggande arbete sparar resurser och förbättrar kvaliteten. Det är viktigt att vi värnar om arbetssituationen för de som arbetar med människor som har hamnat utanför samhället. Vi behöver rekrytera och behålla socialsekreterare, så att vi kan hjälpa fler bidragsbehövande att klara sig utan försörjningsstöd när så är möjligt. En konsumentvägledare behövs mer än någonsin i kommunen, då vi har ändrade konsumentbeteenden och en ökande flora av oseriösa telefon- och näthandlare, och med det ett ökat behov av vägledning

För att förebygga ofrivillig ensamhet och hemmasittande behöver vi i kommunen fler mötesplatser för alla åldrar, både utomhus och inomhus. Träffpunkten i Vallentuna är en sådan verksamhet som vi vill värna om och utveckla. Träffpunkterna i de andra kommundelarna behöver också utökas och förstärkas.

Kulturen i Vallentuna

Kultur är viktig för växande och utveckling. Forskning har fastlagt sambandet mellan kultur och välbefinnande. Kulturupplevelser är också efterfrågade och betydelsefulla för hur människor trivs i kommunen. En lustfylld skola med sång, musik och konst på schemat och en aktiv kulturskola skapar balans mellan energi och återhämtning och främjar kreativitet. För att alla elever ska kunna ta del av detta ska kulturskolan vara avgiftsfri.

Det behövs ett bibliotek i södra Vallentuna och stärkt skolbiblioteksverksamhet på kommunens alla skolor. Viktigt är också att ungdomsverksamheten inte centraliseras i kommunen. Fritidsgårdar behövs i alla kommundelar.

Vallentuna har en rik kulturhistoria och anses vara Sveriges runstensrikaste kommun. Runstenarna och ristningarna bidrar till en positiv bild av Vallentuna

och är utflyktsmål för många intresserade. Men många av stenarna är nu bleknade, täckta av växtlighet och svåra att hitta. Skyltar är förkomna eller skadade. Kommunstyrelsen bör skyndsamt hemställa hos Länsstyrelsen, som ansvarar för runstenarna och ristningarna, om kartläggning av underhållsbehovet. Utifrån resultatet ska underhåll planeras och genomföras på och runt runstenar och ristningar och informationen förbättras tillsammans med Länsstyrelsen, Stockholms läns museum, markägare, hembygdsföreningarna och andra intressenter.

Mod att gå före – förstånd att leda rätt

Det är angeläget att förbättra den lokala demokratin. Möjligheten att lägga medborgarförslag, samt att protokollföra allmänhetens frågor vid kommunfullmäktiges möten och svaren på dessa frågor stärker demokratin och bör omedelbart införas.

Vänsterpartiet föreslår ett system med digitala förslagslådor för att öka medborgarnas möjlighet till inflytande. Vänsterpartiet föreslår också en omarbetning av kommunens hemsida så att den blir överblickbar och informationen blir mer sökbar.

Kommunrepresentanter behöver regelbundet finnas tillgängliga i samtliga våra tätorter. Den snabba digitala utvecklingen skapar utmaningar för framför allt våra äldre. Det måste alltid finnas alternativ för den som inte hänger med i utvecklingen.

Kraftiga och snabba åtgärder krävs som reaktion på klimatnödläget. Det miljö- och klimatarbete som görs idag är sådant som borde gjorts för länge sedan. Här finns mycket att lära av de kommuner som har kommit längre och utvecklat sitt miljöarbete mot ett långsiktigt hållbart samhälle. Kommunen bör snarast gå med i den ideella föreningen Klimatkommunerna.

Krav ska ställas på att upphandlade företag har miljöprogram. Bättre kommunikation som inte kräver fossilt driven personbilstrafik behövs inom kommunen och det krävs sammanhängande cykelvägar.

Återvinningsstationerna behöver bli fler, skötas bättre och vara mer tillgängliga i hela kommunen, inom rimligt gångavstånd för de flesta kommuninvånarna.

En del av det goda liv som bör vara en möjlighet för alla Vallentunas invånare är att bo och leva i en ren och giftfri miljö. Den nedlagda avfallsdeponin i Gillinge utpekade som en riskdeponi av Naturvårdsverket och kan därför antas påverka grundvattnet i närområdet. Här bör kommunen träda in och kartlägga problemets omfattning genom provtagning av grundvatten och närliggande privata brunnar.

Pfas-föroreningar från brandövningsplatsen i Okvista är en känd källa till giftigt läckage till grundvattnet, och flera enskilda brunnar har otjänligt dricksvatten på grund av höga halter av de "evighetskemikalier", som går under benämningen Pfas. Vänsterpartiet har varit drivande för att kommunen ska ålägga Storstockholms Brandförsvarsförbund att sanera den förorenade marken och kompensera boende med privata brunnar i området. Det ingår i kommunens

uppdrag att ansvara för kontroll och tillsyn av att kommuninvånarnas dricksvatten uppfyller gällande kvalitetsmål. Vänsterpartiet föreslår att detta uppdrag ska utökas och till skillnad från idag gälla även privata brunnar.

Vallentunasjön är en naturtillgång som behöver skyddas så långt möjligt från föroreningar. Eftersom det saknas ett så kallat bräddningsmagasin släpps miljontals liter förorenat vatten ut i sjön vid vissa tillfällen. Vänsterpartiet vill att kommunen ger Roslagsvatten i uppdrag att bygga ett sådant magasin vilket på sikt blir mer ekonomiskt och ekologiskt hållbart och underlättar den pågående restaureringen av sjön.

Vision och styrmodell

Vision

Med förmåga att se människors olika behov och med ett gemensamt ansvarstagande mellan kommunen, individer, grupper, organisationer och företag, ges möjlighet att skapa ett harmoniskt och hållbart växande Vallentuna där alla får utvecklas efter sina egna förutsättningar och villkor. All utveckling i Vallentuna kommun ska bygga på visionen.

Utgångspunkter

Alla människor är olika och har olika förutsättningar, behov och önskemål. Valfrihet ska kunna erbjudas människor utan vinstdrivande koncerner inom skola, vård och omsorg som sätter ägarnas vinst framför nyttan för kommunens invånare.

Varje människa ska bemötas med värme, respekt och omtanke. Det gäller livets alla skeden. Stöd som ges ska vara anpassat efter varje enskild individs förmåga och behov och så ska det vara i all kommunal service.

Värdegrund

Vallentunas kommunala verksamhet ska präglas av kunskap, engagemang och insikt om alla människors lika värde och förståelse för hur denna värdegrund ska vårdas och utgöra basen för alla viktiga kommunala beslut. All verksamhet ska vila på kommunens värdegrund.

Kommunens strategiska inriktningar och mål

Här ska människor och företag växa

Vår kommun ska växa och utvecklas hållbart. Bostadsbyggandet ska ta hänsyn till miljön, kommunens egen miljöpåverkan ska minska och invånarnas och företagens möjligheter att göra miljömässigt hållbara val ska öka. Miljöarbetet är ett prioriterat område och kommunens verksamheter ska behålla sin

miljöcertifiering enligt ISO 14001. Ambitiösa och mätbara mål ska formuleras för att förbättringarna ska kunna följas och utvärderas.

För att kommunens befolkningsökning ska vara hållbar krävs också att infrastrukturinvesteringar görs i god tid med till exempel skolor, förskolor, anläggningar för fritidsaktiviteter samt gång- och cykelvägar.

Variation i bostadsutbudet är viktigt. För en bostadsmarknad i balans behöver andelen hyresrätter vara ca 30 % (det är idag runt 35 % i riket). Andelen hyresrätter i Vallentuna är bland de lägsta i riket (ca 5 %), och dessutom är hyresnivåerna i Vallentuna högst i regionen. För att nå det långsiktiga målet om en bostadsmarknad i balans anser vi att minst 50 % av nyproduktionen av bostäder ska vara kollektivtrafikhärla hyresrätter. Genom en blandning av hustyper, lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer kan kommunen främja jämlikhet och jämställdhet och motverka segregation. Kommunen kan stimulera större variation genom en aktiv markpolitik. Det kommunägda fastighetsbolaget Össebyhus AB behöver få nya ägardirektiv som innebär kollektivtrafikhärla bostadsbyggande i egen regi.

Kommunen ska fortsätta att köpa lägenheter. Antalet äldre kommer att öka och kommunen behöver skapa boendeformer mellan villan/radhuset och vårdboendet. All nyproduktion ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

När människor tillåts växa i sin närmiljö, mår också företagen bra.

Mål

Andelen hyreslägenheter med rimliga hyror ska öka i bostadsbeståndet med målet att 30 % av beståndet är hyresrätter.

Bästa kommunen att bo och leva i

Vallentuna kommun ska vara den bästa platsen för människor att bo och leva på. Människor är olika och Vallentuna kommun ska ständigt skapa bättre möjligheter för alla att växa och leva utifrån sina egna förutsättningar. Vi är för valfrihet i den offentliga verksamheten, men den ska innebära verklig valfrihet för kommunens invånare, inte valfrihet för vinstmaximerande marknadsaktörer att fritt tjäna pengar på offentligt finansierad verksamhet. Kommunalt driven verksamhet ska vara basen. Privata företag kan vara komplement om de tillför nya metoder och högre kvalitet. Vi vill stänga dörren för de företag vars mål är vinstmaximering, som stoppar våra skattepengar i sina egna fickor, flyttar pengar till "skatteparadis" och i vissa fall också skadeslösa går i konkurs och låter kommunerna ta de ekonomiska konsekvenserna.

Skattepengarna ska stanna inom välfärden. Kommunen ska ställa tydligare krav på de aktörer som vill verka inom välfärden, till exempel genom kontroll av att brukarna får en bra omsorg, att personalen får kollektivavtalsliknande villkor och att vi använder våra gemensamma resurser till att höja kvaliteten på våra verksamheter.

Vänsterpartiet är av ovanstående skäl också för att kommunen återinför tillämpning av *Lagen om Offentlig Upphandling* (LOU) och överger *Lagen om*

Valfrihet (LOV) som öppnar för utövare av vård och omsorg att bedriva vård mer av vinstintresse, eller på rent kriminella bevekelsegrunder, än av omsorg om kommunens invånare.

Vallentuna kommun ska vara en arbetsgivare som ges goda omdömen av sin personal. Kommunen måste kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Alla kommunanställda ska ha rätt till heltid och en allmän arbetstidsförkortning enligt den så kallade 80-90-100 modellen som innebär att man arbetar 80 % till 90 % av lönen och tjänar in tjänstepension till 100 %. All personal ska ha relevant och tillgänglig utbildning för att genomföra sitt arbete, sådan utbildning ska erbjudas samtliga anställda som har behov av det, det vill säga även de som är vikarier eller timanställda.

En särskild prioritering de kommande åren blir att höja kvaliteten i skolorna och i den sociala omsorgen. Vi föreslår därför i vår budget höjda anslag till skolan genom bland annat höjd skolpeng och till socialtjänsten för att öka antalet socialsekreterare samt utökade förebyggande insatser genom en större social insatsgrupp.

Mål

Kommunens kvalitetsarbete ska utvecklas med mätmetoder som ger en mera allsidig och objektiv bild av invånarnas behov och nöjdhet med kommunens service.

Företagande i Vallentuna

Ca 6500 av Vallentunas invånare pendlar ut till övriga kommuner medan ca 2500 personer pendlar in till kommunen. Av bland annat klimat- och miljöskäl behöver kommunen fler arbetsplatser och betydligt ökade möjligheter för arbets- och studieresor med kollektiva färdmedel.

För att Vallentuna kommun ska bli en attraktiv plats för att starta och utveckla företag behöver vi stödja de kommuninvånare som är potentiellt drivande av eller anställda på dessa företag. Jämlika och jämställda möjligheter att starta och driva företag oavsett bakgrund och kön är en del i detta. Att erbjuda goda allmänna kommunikationer mellan kommunens olika delar och underlätta förflyttning mellan kommunens olika delar med cykel eller till fots är också viktigt för att locka till att starta företag i alla kommunens delar. Kommunen bör också aktivt medverka till att initiera och delfinansiera ett branschöverskridande innovationscenter där kommunens små och medelstora företag kan samverka, utbyta idéer och hitta synergier.

Mål

Antalet arbetstillfällen ska öka i Vallentuna.

Närmare till allt

Kommunen ska verka för att skapa bättre och mer funktionella, hållbara och klimatsmarta alternativ för att kunna resa inom kommunen och tvärförbindelser som ökar möjligheterna att pendla till arbete och skola i andra delar av regionen.

I största möjliga mån ska Vallentunaborna besparas resor över kommungränsen genom att erbjudas service inom kommunen.

Ett 1000-tal ungdomar pendlar varje skoldag från Vallentuna för att studera på skolor i andra kommuner. Naturligtvis finns det ett mervärde, såväl miljö- som klimatmässigt, om en större andel av våra skolungdomar väljer någon av våra skolor i Vallentuna. För att göra våra lokala skolor attraktiva behövs stora satsningar. Ett första steg kan vara att höja skolpengen till samma nivå som hos våra grannkommuner, samt att öka lärartätheten till riksgenomsnittet.

God ekonomisk hushållning

Den borgerliga majoriteten budgeterar för att endast delkompensera för nämndernas kostnadsökningar som beror på ökade löner och priser. Detta är förödande för kommunens olika verksamheter. Vänsterpartiet motsätter sig en sådan kontinuerlig minskning av de faktiska resurserna till skola, socialtjänst, kultur, fritid, byggnation och miljöarbete.

Vänsterpartiet driver en politik som syftar till att höja kvaliteten i den kommunala verksamheten. Givet dagens osäkerhet med avseende på bland annat energi- och livsmedelspriser och det ytterst osäkra geopolitiska läget och den höga arbetslösheten blir vårt huvudmål de kommande åren att säkra den kommunala verksamheten och därmed invånarnas välfärd genom att fullt ut kompensera våra nämnder för kommande demografi-, löne- och prisförändringar.

Utöver detta budgeterar vi för ökade reella resurser till skolan, riktade satsningar på skolorna i Kårsta, Brottbys och Lindholmen, nolltaxa för hyror för kommunens ideella föreningar, och vi vill också att det görs en förstudie för att utreda förutsättningarna för att införa Communities That Care (CTC). CTC är en forskningsbaserad preventionsmodell som ger lokalsamhället verktyg att arbeta med ungdomars ohälsa och beteendeproblem genom att fokusera på empiriskt identifierade risk- och skyddsfaktorer.

Vänsterpartiets kommunplan inkluderar även ett kommunalt borgensåtagande för nyproduktion och inköp av bostäder genom det kommunala fastighetsbolaget Össebyhus AB.

Trots relativt stora satsningar på skola, vård och omsorg yrkar Vänsterpartiet på en något sänkt skatt 2026-2028 (25 öre). Vår budget är välbalanserad och med ett rimligt överskott för att ge kommunen beredskap att göra nödvändiga investeringar och möta oplanerade händelser och under de kommande tre åren.

Det brukar sägas att ett samhälle bör bedömas efter hur det behandlar sina svagaste medlemmar. Vänsterpartiets budget är stramare än vanligt då det viktigaste kommunen kan göra är att kompensera verksamheten för de ökade kostnader som inflationen medför. Utöver detta innebär budgeten en större satsning på skolan.

Mål

Kommunens budget ska vara stram och välbalanserad men måste säkra dagens verksamhetsnivåer. Det är viktigt att inte dra på sig onödiga utgifter, men det får

inte ske på bekostnad av den utbildning, vård och omsorg som hör till kommunens kärnuppgifter. Och det är inte rimligt att budgetera för stora positiva resultat, dvs. vinst, och stora avbetalningar på existerande lån. Så gör man bara inte mot sina invånare i en tid av stor geopolitisk osäkerhet och höga mat- och elpriser.

Vänsterpartiets kommunbudget för 2026-2028

Vänsterpartiet föreslår en sänkt skattesats för 2026, 2027 och 2028.

I en tid av lågkonjunktur, höga elpriser och ett osäkert omvärldsläge anser Vänsterpartiet att kommunens överskottsmål bör minskas. Stora kommunala överskottskrav leder till reella nedskärningar inom kommunens kärnverksamheter. Nu är definitivt inte är rätt tid att budgetera för stora kommunala överskott och avbetalningar av gamla lån. Vänsterpartiet anser att det är extra viktigt att skapa förutsättningar för ett inkluderande Vallentuna vid oros- och dyrtider för hushållen.

Vi anser även att viktiga framtidsinvesteringar bör lånefinansieras och inte, vilket idag huvudsakligen hanteras inom driftsbudgeten, vilket nästan per automatik gör att de skjuts upp till framtiden.

Vänsterpartiets satsningar för att bibehålla vår gemensamma välfärd 2026-2028:

100 % kompensation för samtliga nämnder med avseende på demografi-förändringar: 0,3 MSEK på årsbasis för åren 2026-2028

- 100 % kompensation för samtliga nämnder med avseende på pris- och löneförändringar: 15,2 MSEK för 2026, 16,4 MSEK för 2027 och 17 MSEK för 2028.

Vänsterpartiets satsningar i driftsbudgeten för 2026-2028:

- Bun: Skolpeng, 150 % kompensation för ökade löner och priser, 21,7 MSEK, 21,9 MSEK, 22,2 MSEK för 2026, 2027 respektive 2028.
- Bun: Riktade resurser (6 MSEK/år) till för- och grundskolor i Kårsta, Brottbys och Lindholmen.
- Bun; Förprojektering av om- och tillbyggnad av för- och grundskolan i Lindholmen, 5 MSEK under 2026.
- Sn: Förprojektering av ett kommunalt mellanboende, med målet att ge Össebyhus AB i uppdrag att bygga ett sådant, med byggstart 2028, 5 MSEK fördelade mellan 2026 och 2027.
- Sn: Införande av Communities That Care (CTC), 2 MSEK/år
- Sn: Förstudie av införande av ett mellanboende i kommunal regi, 1 MSEK år 2027. För åren 2028-2029 räknar vi med att Össebyhus

AB behöver investera i storleksordningen 50 MSEK för att bygga ett sådant boende.

- Sn: Utbildning och vidareutbildning av samtliga anställda inom hemtjänst och äldreomsorg - 1 MSEK per år under perioden 2026-2028
- Kn: Avgiftsfri kulturskola, 2.6 MSEK/år
- Fn: Avgiftsfri simskola för barn upp till 18 år, 0.4 MSEK/år
- Fn: Avgiftsfri lokal- och planhyra för ideella föreningar, 2 MSEK/år
- Fn: Utredning av behov och förutsättningarna för en kommunal multiarena, totalt 5 MSEK under 2027, med möjlig byggstart 2029-2030.

Vänsterpartiets investeringsförslag/ändringar:

- Ett av tre planerade nya äldreboenden föreslår vi omlokaliseras till Karby.

Vänsterpartiet föreslår en sänkt skatt med 25 öre för åren 2026-2028

De föreslagna satsningarna ger enligt prognos, med en sänkt skatt på 25 öre 2026, ett positivt resultat på 63,1 MSEK för 2026, 87,6 MSEK för 2027 och 94,8 MSEK för 2028, vilket vi bedömer, med råge, ge en full tillräckligt hög beredskap att kunna förbereda offensiva investeringar och möta oväntade händelser.

Vänsterpartiets kommunplan inkluderar även ett **utökat borgensåtagande för** nyproduktion och inköp av bostäder genom **Össebyhus AB**, samt projektering och byggnation av ett mellanboende.

Budget 2026-2028

Vänsterpartiet

Skattesats 2024-2028, kr

	2024	2025	2026	2027	2028
	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Skattesats, kr	18,90	18,90	18,65	18,65	18,65

Driftbudget 2024-2028, mnkr

	2024	2025	2026	2027	2028
	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Kommunstyrelse	148,8	309,2	349,7	344,9	348,8
Barn- och ungdomsnämnd	124,1	137,9	152,1	159,6	168,1
Skolpeng	678,5	703,8	728,6	752,6	779,2
Utbildningsnämnd	26,5	34,8	36,0	37,6	39,1
Gymnasieskolpeng	171,1	170,6	193,6	191,6	200,3
Socialnämnd	649,7	698,6	756,1	797,9	837,3
Fritidsnämnd	65,8	69,8	75,4	85,4	90,6
Kulturnämnd	45,3	47,4	51,6	56,1	60,7
Bygg- och miljötillsynsnämnd	15,8	16,9	17,5	18,1	18,8
Nämndernas nettokostnader	1 925,6	2 189,0	2 360,6	2 443,9	2 542,8
Summa finansieringsenheten	151,7	40,9	21,6	20,1	17,6
Avskrivningar	-93,9	-103,6	-105,4	-112,7	-118,3
Verksamhetens intäkter och kostnad	1 983,4	2 126,3	2 276,8	2 351,3	2 442,0

Resultatplan 2024-2028, mnkr

	2024	2025	2026	2027	2028
	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Verksamhetens intäkter och kostnader	-1 983,4	-2 126,3	-2 276,8	-2 351,3	-2 442,0
Avskrivningar	-93,9	-103,6	-105,4	-112,7	-118,3
Verksamhetens nettokostnader	-2 077,3	-2 229,9	-2 382,2	-2 464,0	-2 560,4
Skatteintäkter	2 024,5	2 104,1	2 206,4	2 300,6	2 422,4
Generella statsbidrag och utjämning	293,5	219,3	237,4	244,8	222,4
Verksamhetens resultat	240,7	93,5	61,7	81,4	84,4
Finansiella intäkter	37,3	8,2	16,2	24,0	29,6
Finansiella kostnader	-38,6	-28,0	-14,8	-17,8	-19,2
Årets resultat	239,5	73,7	63,1	87,6	94,8

Kassaflödesanalys 2024-2028, mnkr

	2024	2025	2026	2027	2028
	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Kassaflöde från löpande verksamhet	563,0	567,5	393,4	467,1	437,0
Investeringsverksamhet					
Investering i materiella anläggningstillgångar	-313,2	-230,4	-379,8	-298,4	-403,5
Försäljningar och ökning långfristiga fordringar	-42,0	-52,5	-117,2	-76,2	-40,8
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-355,2	-282,8	-497,0	-374,6	-444,3
Finansieringsverksamhet					
+Nya lån / -amortering	-92,2	-130,0	28,0	-91,4	42,2
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-92,2	-130,0	28,0	-91,4	42,2
Bidrag till infrastruktur					
-utbetalning	0,0	-18,0	-18,2	-1,1	-35,0
Kassaflöde från bidrag infrastruktur	0,0	-18,0	-18,2	-1,1	-35,0
Årets kassaflöde	115,7	136,7	-93,8	0,0	0,0

Balansräkning 2024-2028, mnkr

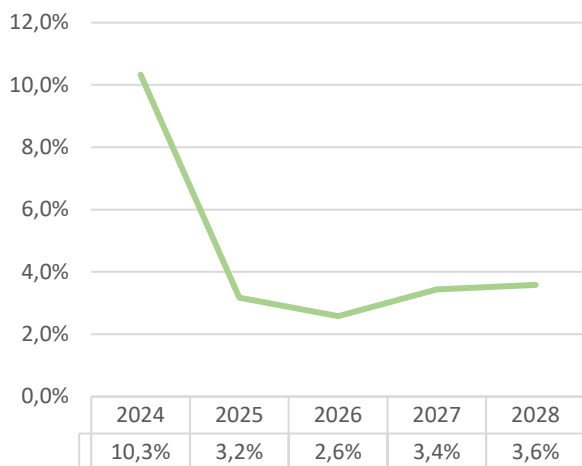
	2024	2025	2026	2027	2028
	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Tillgångar					
Summa tillgångar	3 840,6	4 191,4	4 557,9	5 098,1	5 620,6
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Årets resultat	239,4	73,7	63,1	87,6	94,8
Övrigt eget kapital	1 694,1	1 838,2	2 081,9	2 273,0	2 547,4
Summa avsättningar	1 094,6	1 469,9	1 334,3	1 452,8	1 493,0
Summa lån	230,0	145,0	273,0	181,6	223,8
Summa övriga skulder	582,5	664,6	805,7	1 103,0	1 261,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	3 840,6	4 191,4	4 557,9	5 098,1	5 620,6
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder el	432,3	429,5	415,6	390,7	369,7

Investeringar 2024-2028, mnkr

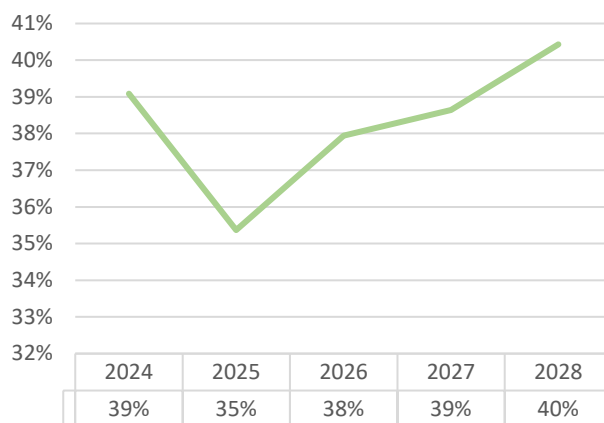
	2024	2025	2026	2027	2028
	Upparbetat	Budget	Budget	Plan	Plan
Kommunstyrelse	560,9	210,5	270,3	151,4	144,5
Barn- och ungdomsnämnd	0,0	3,0	11,0	89,0	222,0
Utbildningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnd	0,0	30,0	70,0	50,0	30,0
Fritidsnämnd	15,2	14,6	18,0	7,0	6,0
Kulturnämnd	5,8	0,2	10,5	1,0	1,0
Bygg- och miljötillsynsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	582,0	258,2	379,8	298,4	403,5

Nyckeltal 2024-2028

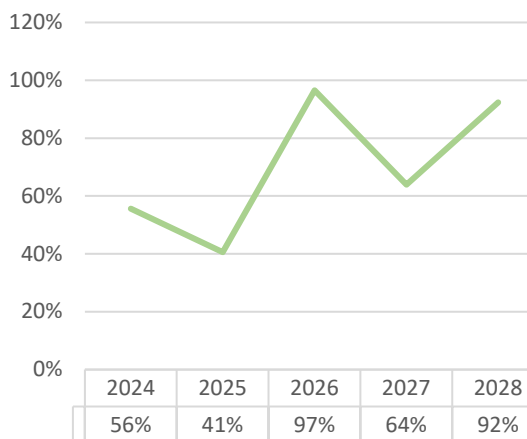
Resultat i % av skatteintäkter

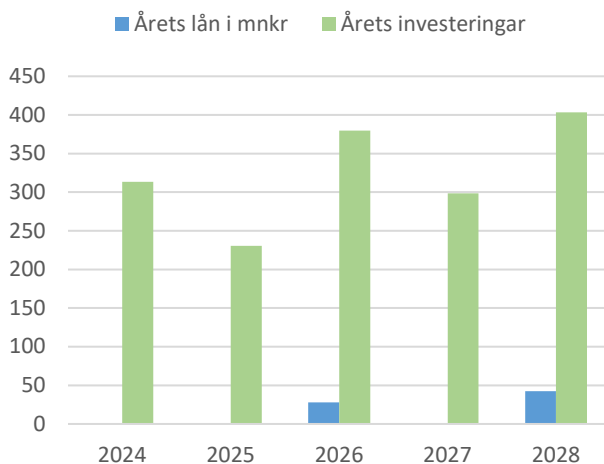
Soliditet inkl pensionsavsättning %

Självfinansieringsgrad %

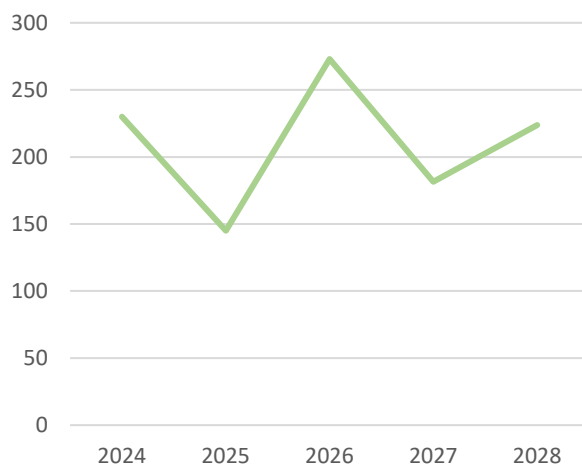

Lån och investeringar, mnkr

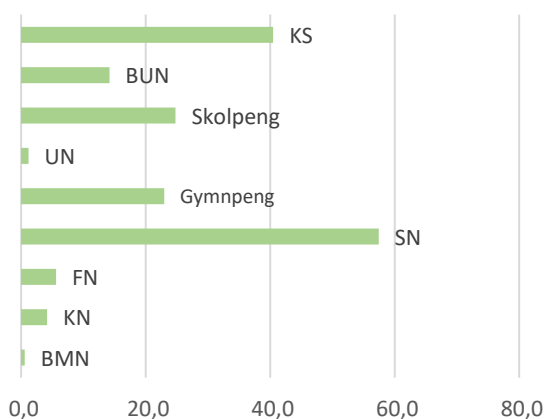

=Investerings/Kassaflöde löpande verksamhet

Låneskuld, mnkr

Budget 2026 jmf budget 2025, mnkr

Indata resultat

Parti:

Vänsterpartiet

Förändringar i skattesats

Minskade skatteintäkter i minus

Mnkr	År 2026	År 2027	År 2028
Nuvarande skattesats	18,90	18,90	18,90
Ökning/minskning av skattesats i kr	-0,25	0,00	0,00
Ny skattesats	18,65	18,65	18,65
Ger +ökade/-minskade skatteintäkter	-29,6	-30,8	-32,5

Förändringar i demografi

Nämnderna kompenseras för demografi 100% för BUN, UN, SN och 50% för övriga

Mnkr

Nämnd	Text	2026	2027	2028	Ger +extra/-mindre uppräknig		
		2026	2027	2028	2026	2027	2028
Kommunstyrelse		50%	50%	50%	0,0	0,0	0,0
Barn- och ungdomsnämnd		100%	100%	100%	0,0	0,0	0,0
Skolpeng		100%	100%	100%	0,0	0,0	0,0
Utbildningsnämnd		100%	100%	100%	0,0	0,0	0,0
Gymnasieskolpeng		100%	100%	100%	0,0	0,0	0,0
Socialnämnd		100%	100%	100%	0,0	0,0	0,0
Fritidsnämnd		100%	100%	100%	0,2	0,2	0,2
Kulturnämnd		100%	100%	100%	0,0	0,0	0,0
Bygg- och miljötillsynsnämnd		100%	100%	100%	0,1	0,1	0,1
					0,3	0,3	0,3

Förändringar i lön och pris

Nämnderna kompenseras för 50% lön och pris.

Mnkr

Nämnd	Text	2026	2027	2028	Ger +extra/-mindre uppräknig		
		2026	2027	2028	2026	2027	2028
Kommunstyrelse		50%	50%	50%	0,0	0,0	0,0
Barn- och ungdomsnämnd		100%	100%	100%	2,0	2,1	2,1
Skolpeng		150%	150%	150%	21,2	21,9	22,2
Utbildningsnämnd		100%	100%	100%	0,5	0,6	0,6
Gymnasieskolpeng		100%	100%	100%	0,0	0,0	0,0
Socialnämnd		100%	100%	100%	10,7	11,3	11,8
Fritidsnämnd		100%	100%	100%	1,1	1,1	1,1
Kulturnämnd		100%	100%	100%	0,7	1,1	1,1
Bygg- och miljötillsynsnämnd		100%	100%	100%	0,2	0,3	0,3
					36,4	38,3	39,2

+Tillägg / -avdrag i driftbudget

Mer budget i plus, minskad budget i minus

Mnkr

Nämnd	Text	År 2026	År 2027	År 2028	X=Ja X
Socialnämnd	Bemanning hemtjänst & Säbo, från vikarie till fast anställning	5,6			x
Socialnämnd	Brandskydd LSS servicebostäder - flyttrokad	1,3		-1,3	x
Socialnämnd	Brandskydd LSS servicebostäder - verksamhetsanpassningar	0,5	-0,5		x
Socialnämnd	Avveckling Augustendal	7,2	-3,1		x
Socialnämnd	Digitalisering	1,0			x
	Ökad andel elever i anpassad grundskola och behov av särskilt stöd fsk (tilläggsbelopp & inkluderingsbelopp)	1,0			x
Barn- och ungdomsnämnd					x
Fritidsnämnd	Utdökning av personal naturvårdare 50%	0,3			x
Fritidsnämnd	Hyra ormsaskolans gymnastiksal, för att kunna hyra ut till föreningar	0,5			x
Fritidsnämnd	Höjd hyra Kvarnbadet efter investeringar	0,4			x
Kulturnämnd	Skolmuseet ökad hyra	0,2			x
Kommunstyrelse	Nytt HR system + högre licenskostnader	4,2	-1,0	-1,5	x
Kommunstyrelse	M365 Licenskostnader	3,0			x
Kommunstyrelse	Ny Web	2,0			x
Kommunstyrelse	It-säkerhet, inkl systemtekniker	6,3			x
Kommunstyrelse	Ökade kapitalkostnader gator	1,4			x
Kommunstyrelse	Driftavtal dagvattenanläggning	0,2			x
Kommunstyrelse	Indexering driftavtal	0,2	0,2	0,2	x
Kommunstyrelse	Park och lekplatsplan	0,5		-0,5	x
Kommunstyrelse	Vattenavrinning Kulturhuser garage	0,5	-0,5		x
Kommunstyrelse	Hagaskolan/Vallentuna IP Säkra skolvägar/fritidsresor	0,2	-0,2		x
Kommunstyrelse	Tillkommande ytor gata och natur, lekplats, torg,	2,1			x
Kommunstyrelse	Naturvård	1,3			x
Kommunstyrelse	Fastighetskostnader som inte ingår i internhyran	2,0			x
Kommunstyrelse	Turbundna resor, transportservice	1,0			x
Barn- och ungdomsnämnd	Riktat stöd till Lindholmen, Kårsta och Karby	6,0	6,0	6,0	x
Fritidsnämnd	Avgiftsfri simskola för barn upp till och med 18 år	0,4	0,4	0,4	x
Fritidsnämnd	Avgiftsfri lokal- och planhyra för ideella föreningar	2,0	2,0	2,0	x
Kulturnämnd	Avgiftsfri kulturskola	2,6	2,6	2,6	x
Socialnämnd	Utbildning oh vidareutbildning för samtliga verksamma inom hemtjänst och äldreomsorg	1,0	1,0	1,0	x
Socialnämnd	Införande av Communities That Care	2,0	2,0	2,0	x
Barn- och ungdomsnämnd	Förprojektering av om- och tillbyggnad av Gustav Vasa-skolan	5,0	0,0	0,0	x
Socialnämnd	Förprojektering av ett kommunalt mellanboende	0,0	5,0	0,0	x
Fritidsnämnd	Förstudie för att projektera en multiarena	0,0	5,0	0,0	x
Summa tillägg och avdrag		61,7	18,9	10,9	

Ack. förändringar i demografi/lön & pris/tillägg & avdrag samt driftdelarna på investering

Mnkr

Nämnd	År 2026	År 2027	År 2028
Kommunstyrelse	24,9	23,4	21,6
Barn- och ungdomsnämnd	14,0	22,1	30,3
Skolpeng	21,2	43,1	65,3
Utbildningsnämnd	0,5	1,1	1,6
Gymnasieskolpeng	0,0	0,0	0,0
Socialnämnd	29,3	44,9	58,4
Fritidsnämnd	4,8	13,5	17,3
Kulturnämnd	3,5	7,2	11,0
Bygg- och miljötillsynsnämnd	0,3	0,6	1,0
	98,5	156,0	206,4

Lägg in investering med positiva tal, för att ta bort investering lägg in med minus

Ränta	1%
-------	----

[illegible]

	Upparbetat år 2024	Budget fg år 2025	Budget år 2026	Plan år 2027	Plan år 2028
KOMMUNSTYRELSEN	560,9	210,5	270,3	151,4	144,5
BARN- OCH UNGDOMNÄMNDEN	0,0	3,0	11,0	89,0	222,0
UTBILDNINGSNÄMNDEN	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SOCIALNÄMNDEN	0,0	30,0	70,0	50,0	30,0
FRITIDSNÄMNDEN	15,2	14,6	18,0	7,0	6,0
KULTURNÄMNDEN	5,8	0,2	10,5	1,0	1,0
BYGG- OCH MILJÖTILLSYNSNÄMNDEN	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala investeringar inkl ovan	582,0	258,2	379,8	298,4	403,5
varav infrastruktur i exploateringsomr	249,9	74,0	107,3	33,9	20,0
Investeringar utan infrastruktur	332,0	184,2	272,5	264,5	383,5

[illegible]

	Zetterlunds väg, körbana oel	2,611											2,611
	Anningevägen fri höger ut Bällstbergsvägen			12,000									12,000
	Trädgårdsvägen				4,000	4,000							8,000
	Årligt anslag	8,692											8,692
	(tom)												
	(tom)												
	FRITIDSNÄMNDEN	15,249	14,550	18,000	7,000	6,000	7,000	3,000	3,000	5,000	3,000	6,000	87,799
	Ishall A		6,000										6,000
	Ismaskin			2,000						2,000			4,000
	Konstgräs												
	Konstgräs Bällstaber										3,000		3,000
	Konstgräs VIP västra						4,000						4,000
	Konstgräs VIP östra				4,000								4,000
	Konstgräs Össeby IP					3,000							3,000
	Kvarnbadet												
	Reningsverk	15,249	5,550										20,799
	Utvecklingnya projekt		3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	30,000
	Vallentuna IP			13,000	0,000								13,000
	(tom)												
	KULTURNÄMNDEN	5,818	0,182	10,500	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	24,500
	Långsiktig lösning kulturskolan												
	(tom)			9,000									9,000
	Ramp röda skolan			0,500									0,500
	Samlokalisering Karby												
	Bibliotet och fritidlokal	5,818	0,182										6,000
	Årligt anslag			1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	9,000
	BARN- OCH UNGDOMNÄMNDEN	3,000	11,000	89,000	222,000	374,000	284,000	87,000	64,000	12,000	4,000	1150,000	
	Förskola Kristineberg			4,000	41,000	9,000	1,000						55,000
	Förskola Lindholmen			4,000	41,000	9,000	1,000						55,000
	Förskola Örmsta-Stensta2				4,000	41,000	9,000	1,000					55,000
	Förskola Åbyholm								4,000	41,000	9,000	1,000	55,000
	Skola Kristineberg					10,000	140,000	220,000	60,000	20,000			450,000
	Skola Lindholmen					150,000	220,000	60,000	20,000				450,000
	Årligt anslag	3,000		3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	30,000
	(tom)												
	UTBILDNINGSNÄMNDEN												
	(tom)												
	SOCIALNÄMNDEN	30,000	70,000	50,000	30,000								180,000
	Gruppboende Kristineberg				30,000	30,000							60,000
	Gruppbostad i Örmsta-Stensta			40,000	20,000								60,000
	Serviceboende i västra Vallentuna	30,000		30,000									60,000
	Årligt anslag												
	BYGG- OCH MILJÖTILLSYNSNÄMNDEN												
	(tom)												
	TOTALT	581,954	258,230	379,803	298,400	403,500	475,000	354,000	154,000	133,000	86,000	74,000	3197,887